

Очищав землю від радіації руками, а нині – молитвою

Коли молодий, повний енергії та сил, над сенсом життя не замислюєшся. Летиш вільною птахою крізь усі заборони й застереження. Турбота про майбутнє відходить на інший план, бо тоді сам коваль своєї долі. Проте вже в недалекому майбутньому починаєш розуміти хибність своїх вчинків, що часто-густо наражають на небезпеку власне здоров'я й страждаєш не лише ти, а й уся родина. Лише тоді приходить усвідомлення про найцінніше в цьому світі – людське життя, що стає основою всього, що є на землі.

Тридцять літ тому ідентична ситуація постала, коли молоді та дужі чоловіки голими руками боролися з невидимим ворогом – радіацією. Тоді, попри всі застороги, їм не страшно було незахищеними хапатись за уражені радіоактивними домішками речі. Без боязні виконували всі поставлені перед ними завдання. Страшно стало тільки згодом, через рік-два, коли з побратимами, з якими разом пройшли чорнобильське горнило, почали зустрічатись не за роботою в полі чи відпочинком біля річки, а в лікарняних палатах і коридорах.

Усе це мужньо переніс і відчуває досі житель с. Корост і водночас священник Свято-Миколаївського храму с. Карпилівка отець Микола Комар, який повсякчас у молитвах до Бога просить, аби людству ніколи не довелося знову відчути наслідки техногенної катастрофи.

Будучи школярем, найбільше облюбував уроки української мови та літератури, а також географії та фізики. В родині Миколи завжди була повага до праці та високоморальності, тому й зростав трудолюбом і духовно багатим юнаком. Після закінчення десятикласного місцевого навчального закладу в 1978 році пішов здобувати кваліфікаційну освіту в Рівненське технічне училище. За два роки навчання отримав диплом із вказаною відповідною кваліфікацією: Майстер автоматичних ліній і верстатів.

З документом відразу взявся за роботу. А працював аж у Харкові на двигунобудівному заводі з типовою радянською назвою «Серп і молот». Проте на власних хлібах пробув лише півроку, бо мобілізували в армію. Строкову службу проходив у Німеччині на військовому полігоні Ротенштайн, що поблизу м. Єна. Там рахувався як оператор полігонних установок. Після армійських буднів застосовував трудовий хист на Сарненському заводі продтоварів. Три роки працював електриком у консервному цеху, згодом – лаборантом в сільгоспенерго, а в 1987 р. перевівся на зерноочисний завод, що тоді успішно функціонував у Коросту. Невдовзі отримав повістку з військкомату й за декілька днів довелося згадати військові навички в Коростені на Житомирщині. Після відповідних інструктажів мобілізованого підвезли в наметове містечко, розташоване в Народицькому районі поблизу с. Нова Радча, й поставили завдання – очистити споруди, дороги й інші об'єкти від радіації в межах 30-тикілометрової зони. Їхав туди як електрик, але працювати довелось різноробочим. Дали відповідну форму, а от про засоби для захисту чомусь забули. Не було ні дозиметрів, ні звичайного хімодягу. Видали лише респіратори – і все. А боротись із лихом треба було в епіцентрі станції – знімали дах із третього енергоблоку. На даху трудився лише одну хвилину на добу, бо довше часу – це

вже була пряма дорога за небокрай. Але й за хвилину отримувал неабияку дозу опромінення, працюючи без спецзахисту. Лише в кінці видали накопичувачі радіації, але й вони не захищали людський організм від радіоактивних часточок, що фонили повсюди: і на землі, і в повітрі. Прослуживши 37 днів, демобілізували, бо вийшла постанова: кому немає тридцяти років, звільнити в запас. Це, напевно, й врятувало життя жителю Короста, хоча здоров'я відтоді тривожить.

Там, у зоні відчуження, неодноразово бачився з односельцями – Василем Бережним, Іваном Лисим, відвідував у лікарні Петра Комара, який лікувався від опромінення. Невдовзі настала жадана мить – повернувся до рідної домівки, сім'ї, де на нього чекала дружина Любов і двоє діток: Галина й Андрій. Пізніше народилися ще Іван, Валентина та Ярослав. Проте перебування в Чорнобилі далося взнаки досить швидко. Від народження хвороби не полишали Іванка. Зробили дві необхідні операції й лікарі повідомили батькам, що на життя дають лише один відсоток. Уся надія була на Всевишнього. В батька був лише один вихід – молитися Богу. Й в одній із молитов дав обіцянку, що служитиме Господу до кінця своїх днів, коли син залишиться живим. Сталося диво. Іван із Божою поміччю поправився, вилікувався й нині прислужує в рідному селі у Свято-Воскресенській церкві КП.

А Микола Григорович дотримав слова, як і обіцяв. У 1996 році пішов навчатись у Волинську духовну семінарію. Після п'яти років здобування відповідної освіти отримав сан священника, а Рівненський і Острозький архієпископ Серафим (нині покійний) благословив його на Свято-Миколаївський храм, що в с. Карпилівка. І ось уже впродовж двадцяти років вірно служить Богові. У нинішніх молитвах о. Микола просить, щоб закінчились війна в нашій країні, щоб люди не завдавали один одному страждань. Не одноразово вже в статусі священнослужителя звертався до депутатів різних рангів, щоб і діти постраждалих на ЧАЕС мали також певні пільги, а держава більше приділяла уваги самим ліквідаторам. Не за себе просить, а за тих, хто щодня потребує дороговартісних медичних препаратів. Часто-густо останні копійки вигрібають з сімейного гаманця на лікування. І сам о. Микола є частим пацієнтом Рівненської та Сарненської лікарень. Курс реабілітації проходить у кардіологічному та терапевтичному відділеннях. Дошкуляє гіпертонія та нагадує про себе з лихого боку судинна система. Ліки вживати треба щодня, та цим надто не переймається, адже на все воля Божа. А часи, пов'язані з Чорнобилем, згадує з жалем на серці, але твердо знає, що радіацію перемогти людською силою майже неможливо, а тому й звертається до Бога, щоб очистив опромінену землю, а людські душі були наповнені лише любов'ю, що об'єднає нас навколо всього доброго та духовного.

Василь Титченко